

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2467

Vragen van het lid **Teunissen** (PvdD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat Israël burgers op het schip De Madleen associeert met terroristen en zegt alle nodige maatregelen te nemen tegen het schip en zijn passagiers* (ingezonden 10 juni 2025).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 16 juni 2025).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat een internationale groep burgers, waaronder een Nederlandse kapitein, met het schip «Madleen» Gaza nadert met hulpgoederen om de illegale belegering van Gaza te doorbreken en mensen van voedsel te voorzien?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het bericht van het Israëlische ministerie waarin het de burgers op het schip associeert met terroristen en zegt alle nodige maatregelen te zullen nemen om het schip tegen te houden ook als het schip zich op internationale wateren bevindt?²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Wat vindt u van deze reactie? Bent u ermee bekend dat de burgers aan boord van de Madleen om hulp vragen van o.a. de Nederlandse regering om ze te beschermen en dat de komende 24 uur cruciaal zijn?³

¹ Times of Malta, 8 juni 2025, «Israel orders blocking Flotilla aid ship carrying activists from reaching Gaza» (<https://www.timesofmalta.com/article/israel-orders-blocking-flotilla-ship-carrying-activists-reaching-gaza.1111114>)

² Gaza Freedom Flotilla on Instagram, 9 juni 2025, «Madleen update» (<https://www.instagram.com/p/DKpFO5FoOQf/?igsh=aHImY3M1MXInNTQ5>)

³ Gaza Freedom Flotilla on Instagram, 9 juni 2025, «Madleen update» (<https://www.instagram.com/p/DKpFO5FoOQf/?igsh=aHImY3M1MXInNTQ5>)

Antwoord 3

Het kabinet is bekend met de verschillende uitslatingen van leden van de Israëlische regering over *de Madleen*. Naar aanleiding hiervan heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken de Israëlische autoriteiten geïnformeerd over de aanwezigheid van een Nederlands staatsburger aan boord en Israël opgeroepen geen geweld te gebruiken tegen het schip en zijn opvarenden.

Vraag 4

Bent u bereid u met spoed in te zetten voor de veiligheid van de Nederlandse burger aan boord van de *Madleen* en de rest van de burgers daar? Zo nee, waarom laat u onschuldige burgers in de steek?

Antwoord 4

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken volgt de situatie rondom de *Madleen* nauwgezet en onderhoudt hierover contact met de betrokken autoriteiten. De Nederlandse burger aan boord van de *Madleen* heeft prompt consulaire bijstand van het ministerie ontvangen zodra deze daarom heeft verzocht. Vanwege de privacy van betrokkene kan het kabinet dit moment niet verder ingaan op de inhoud van de zaak.

Vraag 5

Erkent u dat, ter voorkoming van genocide, kan worden gesteld dat staten gehouden zijn tot het verrichten van een absolute minimuminspanning om maatregelen te nemen die de toegang van noodhulp tot de burgerbevolking waarborgen? Zo ja, welke inspanningen levert Nederland ter ondersteuning van de *Madleen*, het schip dat noodhulp probeert te leveren aan Gaza? Zo nee, welke praktische inspanningen om noodhulp Gaza in te krijgen levert Nederland op dit moment dan wel?

Antwoord 5

De opvarenden hebben bevestigd dat de humanitaire hulp op de *Madleen* voornamelijk symbolisch van aard was. Voor het werkelijk lenigen van de humanitaire noden in de Gazastrook is, naast een staakt-het-vuren, structurele en ongehinderde humanitaire toegang nodig voor professionele, gemandateerde hulporganisaties. Dat neemt niet weg dat het kabinet de zorgen van de initiatiefnemers over de catastrofale humanitaire situatie in de Gazastrook deelt. Het kabinet blijft, zowel bilateraal als multilateraal, maximale druk uitoefenen op onmiddellijk herstel van humanitaire toegang over land door professionele en gemandateerde organisaties. Ook staat het kabinet in nauw contact met de humanitaire partnerorganisaties die hun essentiële werk proberen te doen in de Gazastrook.

Vraag 6

Erkent u dat deze inspanningsverplichting groter is voor Nederland gezien de «goede relaties» die Nederland volgens het kabinet met Israël onderhoudt?

Antwoord 6

Een derde staat moet alle redelijkerwijs beschikbare maatregelen nemen om een mogelijke genocide naar vermogen te voorkomen. De reikwijdte van de verplichting voor derde staten hangt af van hun mogelijkheden om invloed uit te oefenen op mogelijke plegers van genocide. Hierbij is onder meer de geografische afstand tot de gebeurtenissen en de sterkte van de politieke, militaire en financiële banden relevant.

Vraag 7

Erkent u dat het feit dat burgers zich genooddaakt voelen om per zeilschip hulpgoederen naar Gaza te brengen, laat zien dat de internationale gemeenschap – Nederland inclusief – structureel tekortschiet in het waarborgen van humanitaire toegang tot Gaza?

Antwoord 7

Het kabinet deelt de zorgen over het grote menselijke leed in de Gazastrook. Er komt veel te weinig hulp binnen om de noden in de Gazastrook te lenigen, en de humanitaire situatie is sinds het verbreken van het staakt-het-vuren door Israël verder verslechterd. Voor het kabinet vormen onder meer de humanitaire blokkade en de intensivering van het offensief in de Gazastrook

de aanleiding om de Israëlische ambassadeur te ontbieden en de Hoge Vertegenwoordiger te verzoeken om een evaluatie van de naleving door Israël van artikel 2 van het EU-Israël-Associatieakkoord. Dit zijn sterke politieke en diplomatieke signalen, waarmee het kabinet de druk op Israël opvoert om van koers te veranderen.

Vraag 8

Bent u bereid om zich binnen de Europese Unie hard te maken voor een structurele, door de Verenigde Naties (VN) gecoördineerde humanitaire zee-corridor naar Gaza, waarin ook niet-gouvernementele initiatieven zoals de Gaza Freedom Flotilla bescherming en erkenning krijgen?

Antwoord 8

Voor Nederland is het van belang om maximale druk uit te oefenen op onmiddellijk herstel van humanitaire toegang over land naar de inwoners van de Gazastrook. Dit is de enige manier om hulp te bieden op de schaal die nodig is en heeft daarom prioriteit. De zeeroute is eerder onvoldoende effectief gebleken.

Vraag 9

Welke diplomatieke maatregelen bent u op dit moment aan het voorbereiden voor het geval Israël daadwerkelijk overgaat tot het enteren of tegenhouden van de *Madleen* in internationale wateren?

Antwoord 9

De *Madleen* is op maandag 9 juni door Israël onderschept en naar de Israëlische haven van Ashdod gebracht.

Vraag 10

Bent u bereid het onderscheppen van de *Madleen*, mocht dat plaatsvinden, krachtig te veroordelen en te pleiten voor internationale sancties of juridische stappen, gezien de ernstige aard van de schending?

Antwoord 10

Op dit moment is onvoldoende bekend over de onderschepping van het schip om tot een definitief oordeel te komen. Onderzoek door met name de vlaggenstaat, het Verenigd Koninkrijk, zou meer gegevens moeten opleveren.

Vraag 11

Wat is uw reactie op de berichten dat de GPS-tracker van de *Madleen* doelbewust wordt gesaboteerd? Bent u bereid navraag te doen bij Israël of andere betrokken staten over mogelijke betrokkenheid bij deze sabotage?

Antwoord 11

Deze berichten heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken ook in de media gezien. Deze berichten zijn echter nog niet onafhankelijk bevestigd. In het kader van consulaire bijstand staat de ambassade in Tel Aviv in contact met de Israëlische autoriteiten over de omstandigheden van de onderschepping van de *Madleen*.

Vraag 12

Bent u bereid publiekelijk steun uit te spreken voor het recht van burgers en organisaties om zich vreedzaam in te zetten voor humanitaire doeleinden en solidariteit te tonen met de Palestijnse bevolking, ook als dit betekent dat zij blokkades vreedzaam proberen te doorbreken?

Antwoord 12

Burgers hebben uiteraard het recht om solidariteit te tonen en zich vreedzaam in te zetten voor humanitaire doeleinden. Kritiek op de Israëlische blokkade van humanitaire hulp is terecht, en het kabinet kan zich goed verplaatsen in de wens van burgers een persoonlijke bijdrage te leveren aan verbetering van de humanitaire situatie in de Gazastrook. Echter, de kleurcode van het reisadvies voor de Gazastrook is rood. Met een rood reisadvies zegt het ministerie: wat uw situatie ook is, reis hier niet heen, het is er te gevaarlijk. Ook waarschuwt het ministerie in het reisadvies dat de

Nederlandse overheid geen consulaire bijstand kan bieden in gebieden waar kleurcode rood geldt.

Ook vindt het kabinet het belangrijk dat veilige en ongehinderde humanitaire toegang wordt bewerkstelligd. Het herstel van toegang over land voor gemandateerde, professionele hulporganisaties zoals de VN, de Rode Kruis- en Halve Maanbeweging en hun partners wordt daarvoor gezien als het meest effectief. Zij staan met duizenden vrachtwagens klaar om hulp naar de Gazastrook te brengen. Het kabinet is van mening dat de Israëlische regering deze organisaties per ommegaande veilige, ongehinderde en onvoorwaardelijke toegang moet verschaffen.

Vraag 13

Bent u bereid het statement van de VN te ondersteunen waarin wordt gepleit voor het borgen van een veilige doorgang van de *Madleen*?⁴

Antwoord 13

De *Madleen* is op maandag 9 juni buiten de Israëlische territoriale wateren onderschept en naar de haven van Ashdod gebracht. Op dit moment is geen sprake van een verdere veilige doorgang van de *Madleen*. Wel staat buiten kijf dat voor het verhelpen van de humanitaire catastrofe in de Gazastrook, naast een staakt-het-vuren, structurele humanitaire toegang nodig is voor professionele, gemandateerde hulporganisaties.

Vraag 14

Bent u bereid deze vragen binnen 24 uur te beantwoorden gezien de noodsituatie?

Antwoord 14

Er is getracht te voldoen aan een zo spoedig mogelijke beantwoording.

⁴ United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, 2 juni 2025, «Gaza: UN experts demand safe passage for Freedom Flotilla Coalition» (<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/06/gaza-un-experts-demand-safe-passage-freedom-flotilla-coalition>)